

PwC Çalışma Hayatında Annelik Araştırması

- *“Çocuk da yaparım kariyer de” sözü günümüzde ne kadar geçerli?*
- *Kadın çalışanların kurumlardan beklenti ve öncelikleri neler?*
- *Kurumlarda anne adayları ve anneler için hangi olanaklar sunuluyor?*

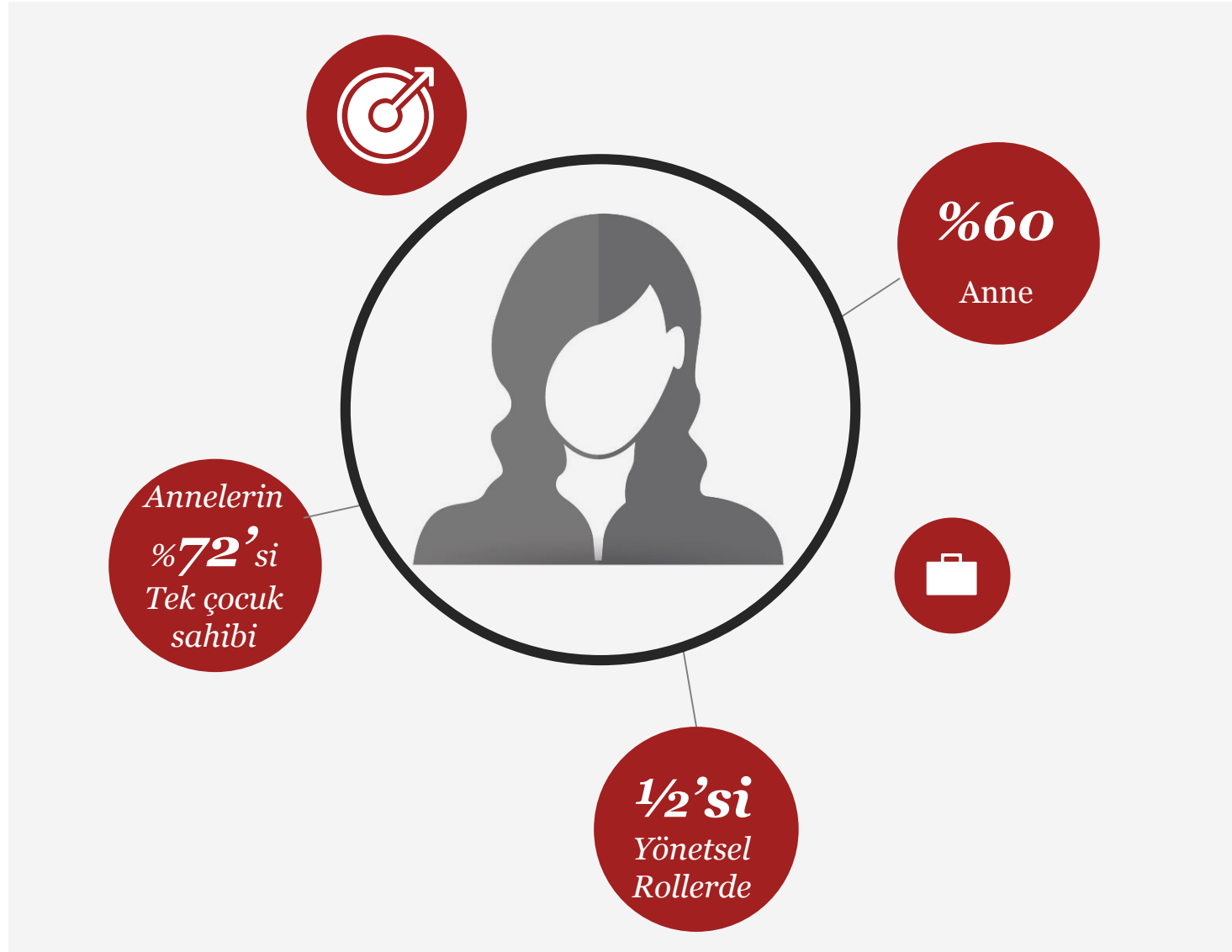
Kurumların ve çalışan kadınların yanıtlarından derlediğimiz araştırma sonuçlarımızı sizlerle paylaşmaktan mutluluk duyarız.

Çalışma Hayatında Annelik

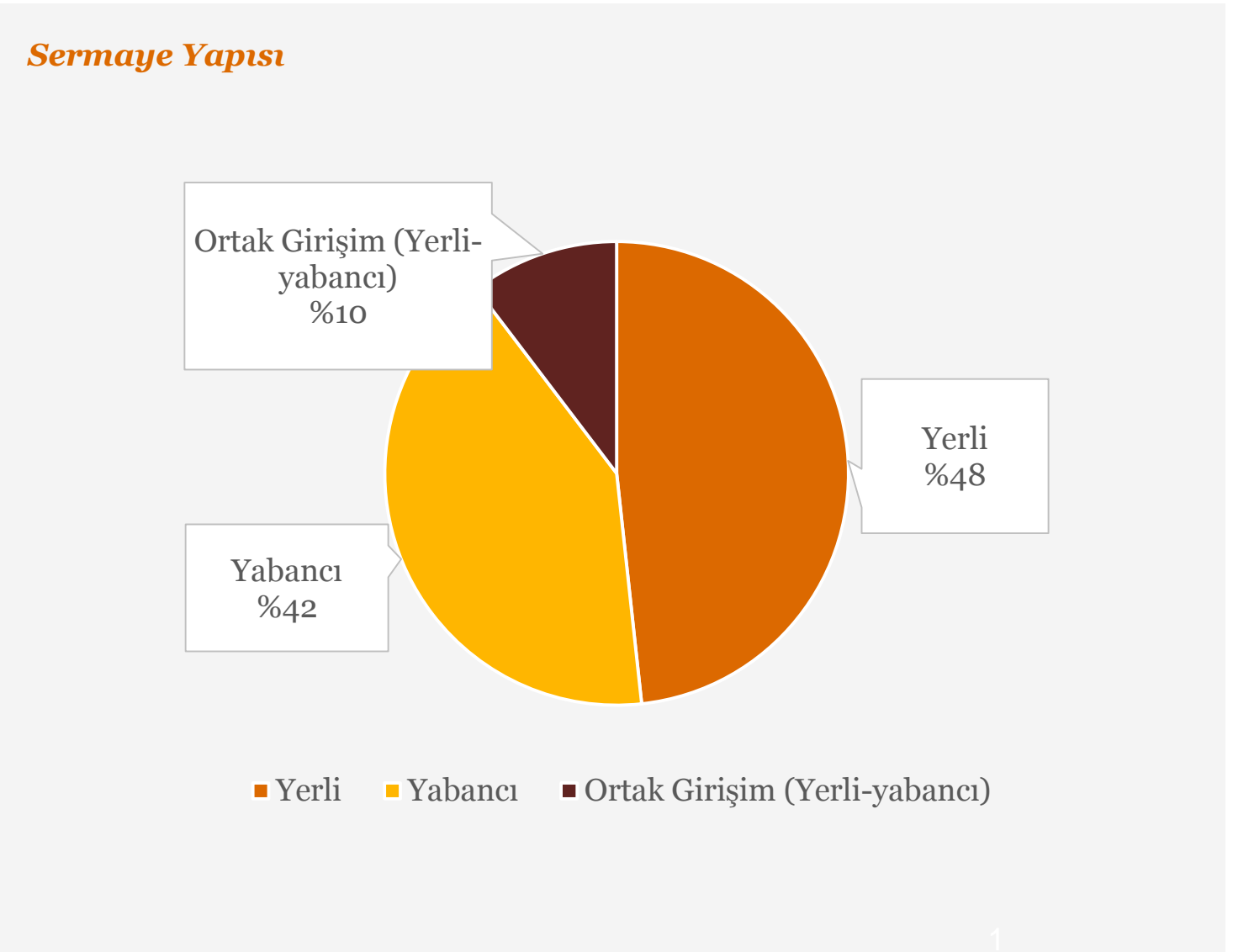
Katılımcı Profili

Bu rapor, Nisan 2017'de PwC İnsan Yönetimi ve Organizasyon Danışmanlığı tarafından gerçekleştirilen «Çalışma Hayatında Annelik» araştırmasına ilişkin sonuçları sunmaktadır. Araştırma; 170+ bireysel, 30+ kurumsal katılımcının iki farklı ankette beyan ettikleri bilgiler doğrultusunda hazırlanmıştır*. Kurumlara yönelik hazırlanan anketle kurumların genel uygulama ve yaklaşımlarını anlamak, kadın çalışanlar için hazırlanan ayrı anketle de kurumlardan beklentilerini anlamak amaçlanmıştır.

Bireysel Katılımcıların Demografik Yapısı

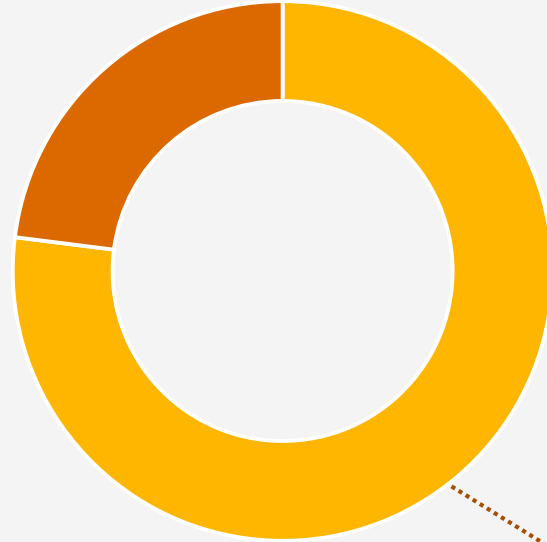

Kurumsal Katılımcıların Demografik Yapısı

Çalışma Hayatında Annelik

Bireysel Katılımcıların Yanıtları

Çalışan annelerin

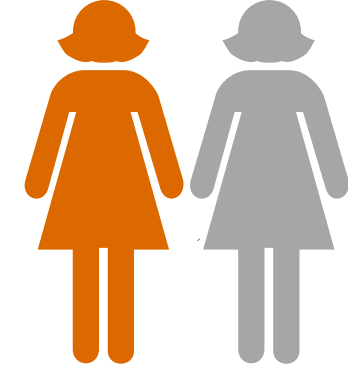
%77'si, hamilelik dönemi ve doğum sonrasında iş hayatıyla ilgili en az 1 problemle karşılaştığını belirtiyor.

Doğum öncesi ve sonrasında iş yeri ile ilgili en çok karşılaşılan 3 problem:

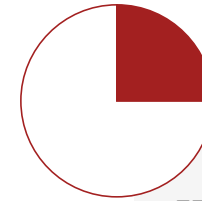
1 Doğum sonrası iş-özel hayat dengesi kurmak

2 Çalışma ortamının fiziksel imkanları

3 Kariyer gelişimi

Her **2 kadından 1'i** doğum sonrası işe dönme endişesi yaşadı veya yaşayacağını düşünüyor.

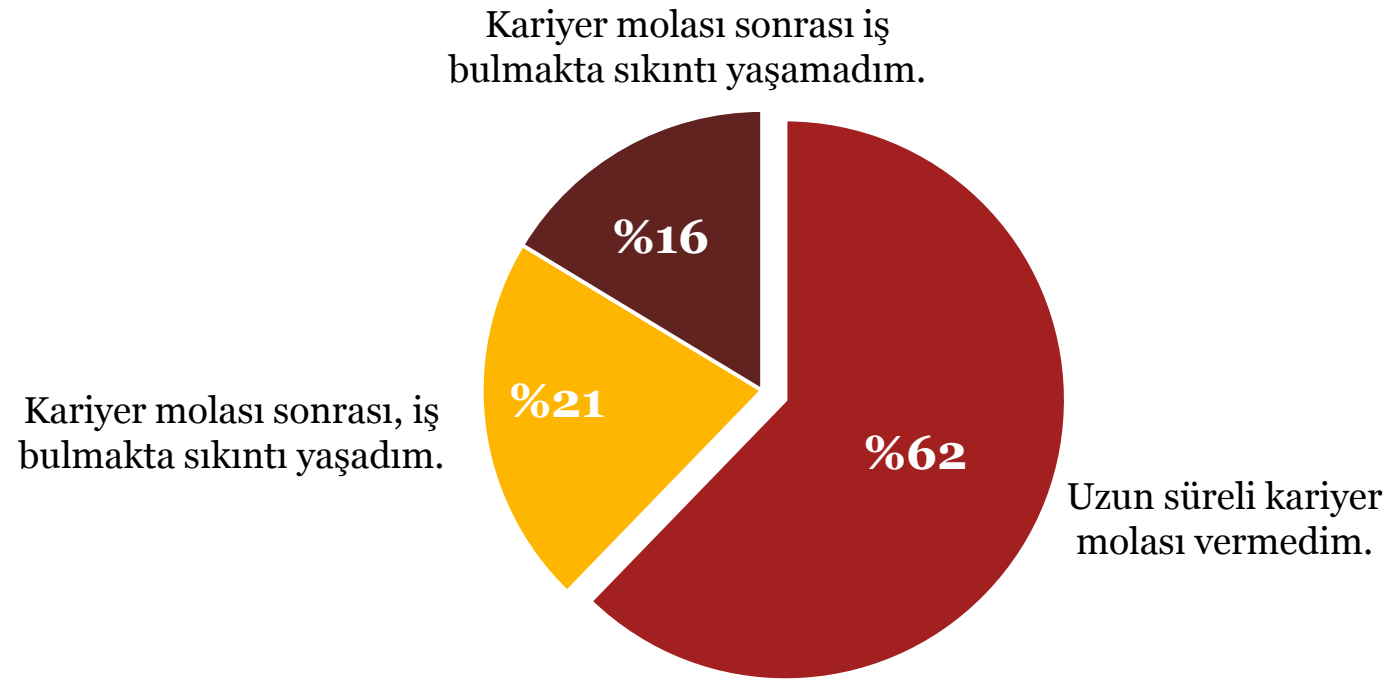

Katılımcı kadınların yalnızca **1/4'ü** kariyerinde ilerlerken ailesi ve çocuğuyla yeterli zaman geçirebildiğini düşünüyor. 2013 yılında yaptığımız araştırma sonuçlarında bu oran **1/3** olarak karşımıza çıkıyor.

Çalışma Hayatında Annelik

Bireysel Katılımcıların Yanıtları

Anne olduktan sonra iş hayatından uzun süreli (doğum izninize ek olarak) ayrı kaldığınız, kariyer molası verdiğiniz bir dönemin sonrasında yeni bir iş bulma sürecinde sıkıntı yaşadınız mı?

Anne olduktan sonra uzun süreli kariyer molası veren kadınların yarısından fazlası iş bulmakta zorlandıklarını belirtiyor.

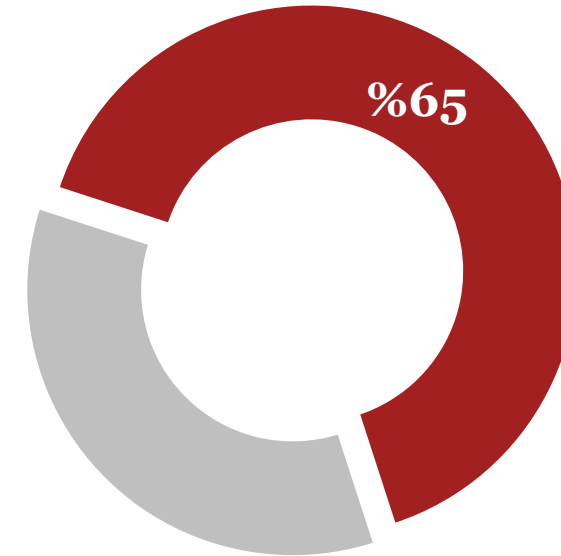
«Bir kurumun kadın çalışanların iş hayatında yerinin artırılmasına yönelik politika ve uygulamalarının olması, o kurumu seçmemde önemli bir kriterdir»

%91 - Katılıyorum

%2 - Kararsızım

%7 - Katılmıyorum

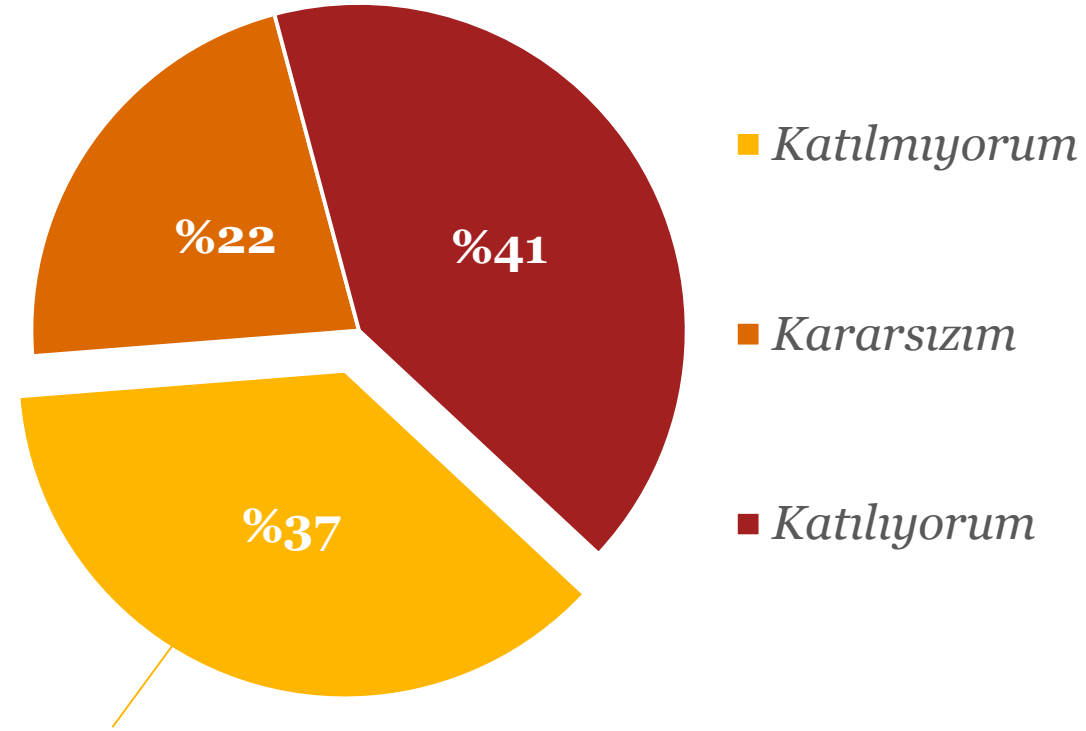

*Katılımcı kadınların **2/3'ü** iş başvuru sürecinde evlilik/çocuk sahibi olma planları ile ilgili sorulara maruz kaldığını belirtiyor.*

Çalışma Hayatında Annelik

Bireysel Katılımcıların Yanıtları

«Çocuk sahibi olmanın kariyerime herhangi bir olumsuz etkisi olmadı / olmayacağını düşünüyorum.»

Annelerin %44'ü çocuk sahibi olmanın kariyerlerine olumsuz etkisi olduğunu belirtirken; **anne olmayan** kadın çalışanlarda bu oran %35.

%61

«Finansal ihtiyaçlar olmasa çocuğuyla vakit geçirmeyi çalışmaya tercih ederim.»

%56

«Kariyerimde ilerleme adına **çocuk sahibi olmayı** ikinci planda tutmayı düşünmüyorum.»

%70

«Doğum sonrası yasal izin süresinin üzerine **ücretsiz izin** kullanmak isterim.»

Çalışma Hayatında Annelik

Madalyonun Diğer Yüzü: Kurumlar

Kurumların gözünden kadınların çalışma hayatındaki yerini artırmanın önündeki en büyük 2 engel:

1 Annelik iznine çıkılması durumunda iş gücü kaybının oluşacağı düşüncesi

2 Pozitif ayrımcılık veya çeşitliliğe yönelik kurum uygulama ve politikalarının yeterli olmaması/etkin işletilmemesi

Kurumların **yarısından fazlasının** benzer profesyonel tecrübe ve yetkinlikteki kadın ve erkek çalışanlar arasında oluşabilecek **ücret farklılıklarını** tespit etmeye yönelik düzenli bir takip mekanizması yok.

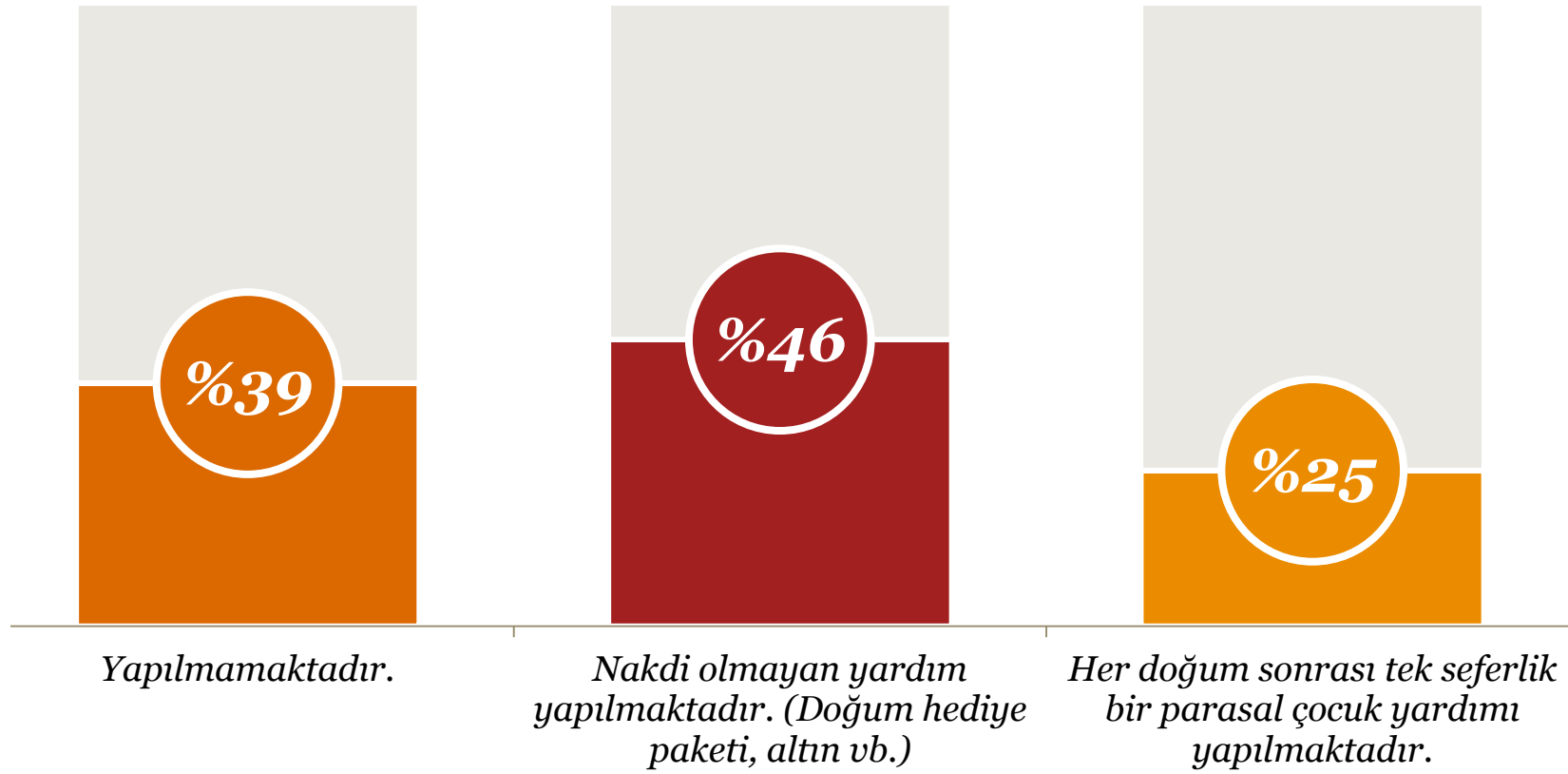
Kurumların **%93**'ünde annelik nedeniyle işinden uzun süreli ayrı kalan (kariyer molası veren) kadın çalışanları iş hayatına geri kazandırmaya ve kariyerlerine kaldıkları yerden devam etmelerine yönelik **yapılandırılmış bir program veya politika bulunmuyor**.

Çalışma Hayatında Annelik

Madalyonun Diğer Yüzü: Kurumlar

Kurumunuzda çocuk yardımı yapılmakta mıdır?

%71

Kurumların yaklaşık **3/4'ü** limit gözetmeksizin doğum izni sırasında tam ücret öderken; bu kurumların çoğu, çalışanların SGK'dan aldığı geçici iş göremezlik ödeneğinin tamamının kuruma geri ödenmesini istiyor.

%82

Katılımcı kurumların **%82'si** baba olan çalışanları için yasal babalık izni dışında farklı bir izin uygulamasına sahip değil.

Çalışma Hayatında Annelik

Kıyaslamalı Yanıtlar

Katılımcı kadınların **1/2'si** süt iznini haftada **1 tam gün** olarak kullanmak isterken, bu oranı süt iznini toplu olarak tek seferde kullanmak isteyenler takip ediyor.

Kurumların **%90'ı** da günde 1.5 saat süt izni uygulamasını farklı şekillerde (topluca ya da çalışanın isteğine bırakarak) kullandığını belirtiyor.

Çalışan kadınların kurumlardan beklentileri (ilk 3 öncelik)

- 1** Esnek çalışma imkanı (Mobil veya evden çalışma)
- 2** Doğum sonrası yarı zamanlı çalışma (Yasal sürelerle ek olarak)
- 3** Kurum bünyesinde kreş hizmetinin sağlanması

Çalışan kadınların **%87'si** esnek çalışma imkanına sahip olmak istediğini belirtirken; bu imkanı sağlayan kurumların yüzdesi **yalnızca %32**. Kurumlar için bu oran 2013'te **%16** idi.

Kurumların doğum öncesinde ve sonrasında kadın çalışanlara yönelik uygulamaları (en yaygın 3 uygulama)

- 1** Ofis içinde ayrılmış özel alanlar (Süt sağma, emzirme odası vb.)
- 2** Doğum sonrası yarı zamanlı çalışma (Yasal sürelerle ek olarak)
- 3** Esnek çalışma imkanı (Mobil veya evden çalışma)

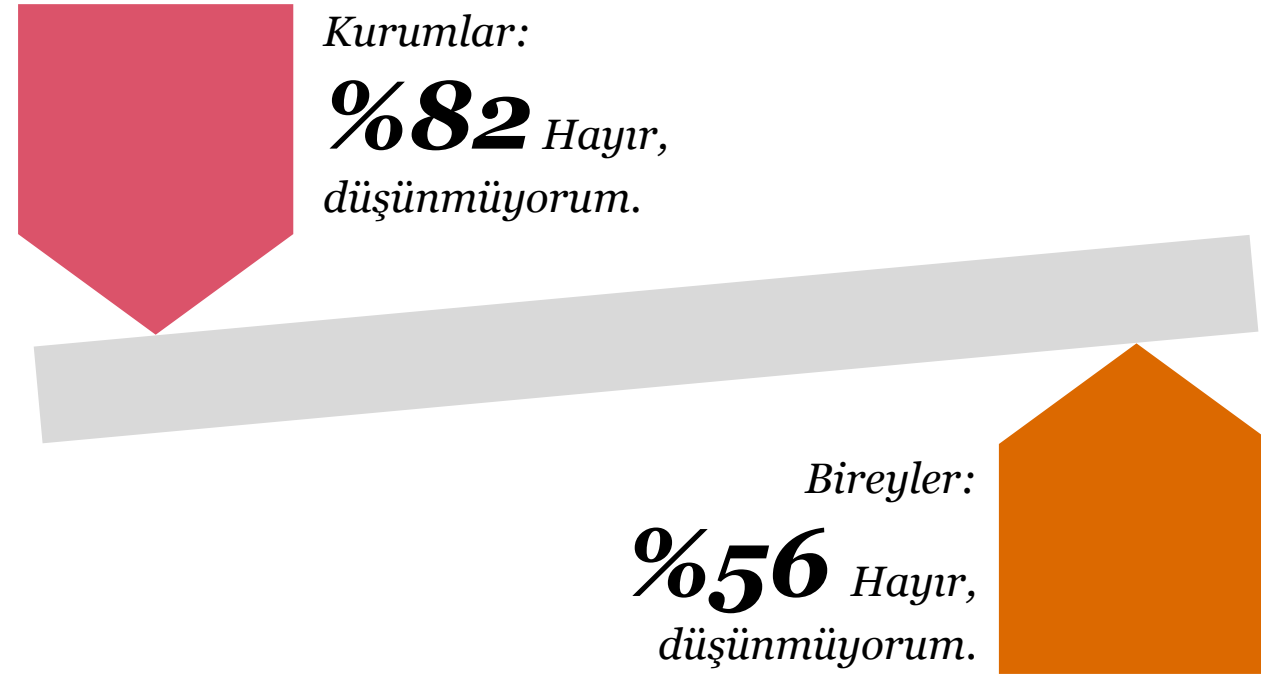

Çalışma Hayatında Annelik

Kıyaslamalı Yanıtlar

Kurumunuzda benzer profesyonel tecrübe ve yetkinlikteki kadın ve erkek çalışanlarımız arasında ücret eşitsizliği olduğunu düşünüyor musunuz?

Kadın çalışanların yarısına yakını kurumlarında **kadın ve erkek çalışanlar arasında ücret eşitsizliği** olduğunu düşünürken; kurumların büyük çoğunluğu ise çalışanlar arasında oluşabilecek ücret farklılıklarını tespit etmeye yönelik düzenli bir takip mekanizmaları olmadığı halde eşitsizlik olmadığını belirtiyor.

İletişim

Araştırmamıza ilgi gösteren tüm katılımcılarımıza çok teşekkür ederiz. Araştırma hakkında daha fazla bilgi almak için:

Irmak Aydınol

aydinol.irmak@tr.pwc.com

Merve Karaca

merve.karaca@tr.pwc.com

PwC İnsan Yönetimi ve Organizasyon Danışmanlığı

© 2017 PwC Türkiye. Tüm hakları saklıdır.

Bu belgede "PwC" ibaresi, her bir üye şirketinin ayrı birer tüzel kişilik olduğu PricewaterhouseCoopers International Limited'in bir üye şirketi olan PwC Türkiye'yi ifade etmektedir.